

PATVIRTINTA

Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“
direktoriaus 2022-10-27 įsakymu Nr. V-134 (1.6)

ŠIAULIŲ R. KURŠĖNŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „ŽIEDELIS“ DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių r. Kuršėnų lopšelio-darželio „Žiedelis“ (toliau – Lopšelis-darželis) darbuotojų etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus darbuotojų sprendimams bei veiksmai.

2. Kodekso paskirtis – padėti Lopšelio-darželio bendruomenei suprasti etinio elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.

3. Kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Lopšelio-darželio bendruomenė, patvirtindama šį kodeksą, išklė tikslus bei uždavinius:

4.1. nubrėžti tolerancijos ribas Lopšelio-darželio narių tarpusavio santykiuose, išryškinti darbuotojų bendravimo su ugdytiniais, tėvais (globėjais) etikos principus ir normas;

4.2. padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę, siekti viešumo ir skaidrumo tarpusavio santykiuose;

4.3. formuoti suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą Lopšelio-darželio veikla;

4.4. padėti vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;

4.5. apsaugoti Lopšelio-darželio bendruomenės narius nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio.

5. Lopšelio-darželio bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti įstaigos siekius, garbingai jai atstovauti, etišškai elgtis tiek Lopšelyje-darželyje, tiek už jo ribų, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje.

III SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

6. Darbuotojų etikos kodekse naudojamos sąvokos:

Darbuotojai – mokytojai, dirbantys pagal ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo programas, meninio ugdymo mokytojai, neformalaus ugdymo mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, vadovai (direktorius, direktoriaus pavaduotojai ugdymui ir ūkio reikalams), dietistai ir kitas aptarnaujantis personalas.

Darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

IV SKYRIUS ETIKOS PRINCIPAI

7. Darbuotojai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

7.1. pagarbos;

7.2. teisingumo;

7.3. žmogaus teisių pripažinimo;

7.4. atsakomybės;

7.5. sąžiningumo;

7.6. atidos ir solidarumo.

8. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas pripažįsta, kad bendravimas su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

9. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas pripažįsta vaikų ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno vaiko socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno vaiko pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius.

10. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu darbuotojas nepažeidžia vaiko teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje.

11. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu darbuotojas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno vaiko gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais.

12. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu darbuotojas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis.

13. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais vaiko šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros vaikų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.

14. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis darbuotojo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama Lopšelio-darželio savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V SKYRIUS ETIKOS NORMOS

15. Darbuotojų įsipareigojimai:

15.1. aktyviai palaiko Lopšelio-darželio siekius, garbingai atstovauja įstaigos vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoja jos vardą Lietuvoje ir užsienyje;

15.2. objektyviai, remiantis moksliniais metodais, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems;

15.3. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareigybes aprašymuose numatytas funkcijas;

15.4. siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis;

15.5. puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei Lopšelio-darželio savivaldos institucijomis;

15.6. vadovaujasi skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškais kitų nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių bei politinių įsitikinimų asmenims;

15.7. gerbia ir aktyviai prisideda, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

16. Bendrosios etikos nuostatos, suvokimas, kad pažeidžiamos etikos normos:

16.1. ugdytinių tėvų arba kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

16.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

16.3. darbuotojo nepagarbus atsiliepiamas apie nedalyvaujančio kolegos profesinius gebėjimus, asmenines savybes;

16.4. konfidencialios informacijos apie kolegas paviešinimas ir aptarimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, asmeniniai reikalai ir pan.);

16.5. kiekvienas darbuotojas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas, tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

17. Bendravimo tarp darbuotojų nuostatos:

17.1. tarpusavio santykiai remiasi pagarba, tolerancija, kitos nuomonės gerbimu, mandagumu;

17.2. bendravimas ir bendradarbiavimas grindžiami pagalbos teikimu vienas kitam;

17.3. santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių Lopšelio-darželio bendruomenės nario etikos principų.

18. Suteikiant pedagogo kvalifikacijos kategoriją ir / ar kitiems darbuotojams apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ir / ar politiniu santykiu.

19. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

20. Niekas negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojo gyvenimą, nesusijusios su darbo reikalavimais.

21. Negali būti diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Santykiai tarp darbuotojų grindžiami lygiateisiškumo principu.

22. Lopšelio-darželio darbuotojai toleruoja politinių, religinių, filosofinių pažiūrų, skonių ir nuomonių įvairovę, sudaro sąlygas pasidalyti požiūriais, tartis ir susitarti. Skirtingi darbuotojų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems darbuotojams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus.

23. Darbuotojų bendravimas remiasi lygių galimybių įgyvendinimu nepaisant lyčių, amžiaus, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, lytinės orientacijos, įsitikinimų ir pažiūrų.

24. Bendravimo su ugdytiniais nuostatos:

24.1. remiasi abipuse pagarba;

24.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius ugdytinių bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendradarbiauti ir padėti kitiems;

24.3. vertindamas ugdytinių elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti ugdomosi motyvaciją;

24.4. siekia objektyvumo ir teisingumo, vertindamas ugdytinių pasiekimus;

24.5. elgiasi diskretiškai. Darbuotojui neleistina kitiems asmenims perduoti ugdytinio jam asmeniškai patiktą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;

- 24.6. nepiktinaudžiauja savo tarnybine padėtimi;
- 24.7. užtikrina lygių galimybių principų laikymąsi.
- 25. Bendravimo su tėvais (globėjais) nuostatos:
 - 25.1. konsultuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) sprendžiant vaikų auklėjimo problemas, padeda švelninti tėvų (globėjų, rūpintojų) ir vaikų konfliktus;
 - 25.2. saugo vaikų patikėtą informaciją apie savo tėvus (globėjus), o tėvų (globėjų) – apie vaikus. Perduoti tokią informaciją kitai pusei galima tik gavus patikėjusio asmens sutikimą;
 - 25.3. užtikrina, kad santykiai su tėvais (globėjais) nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;
 - 25.4. vadovaujasi pagarba, tolerancija, pasitikėjimu, bendradarbiavimu sprendžiant ugdymo klausimus;
 - 25.5. teikia objektyvią informaciją apie vaiko pažangą, ugdymą(si), pasiekimus, elgesį.
- 26. Darbuotojo akademinė ir žodžio laisvė:
 - 26.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;
 - 26.2. atrinkdamas ir perteikdamas informaciją ugdytiniams, laikosi objektyvumo, tinkamumo ir padarumo principų. Informacijos negalima tendencingai iškreipti ar pakeisti jos autorystės;
 - 26.3. mokytojai gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;
 - 26.4. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams Lopšelio-darželio reikalams.

VI SKYRIUS DARBUOTOJŲ ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR PRIEŽIŪRA

- 27. Darbuotojų etikos kodeksas priimamas Lopšelio-darželio darbuotojų susirinkime atviru balsavimu ir tvirtinamas Lopšelio-darželio direktoriaus įsakymu.
- 28. Darbuotojų etikos kodekso priežiūrą vykdo Etikos komisija, kurią sudaro 3 nariai, išrinkti Lopšelio-darželio darbuotojų susirinkime atviru balsavimu 3 metams. Kandidatus siūlyti gali visi darbuotojai. Išrenkami daugiausia balsų gavę darbuotojai.
- 29. Etikos komisijos pagrindinės funkcijos yra etikos kodekso vykdymo priežiūra; darbuotojų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.
- 30. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys. Jo prašymas išnagrinėjamas per 2 mėnesius Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuos kviečia šios komisijos pirmininkas. Etikos komisija gali taikyti moralinio poveikio priemones.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 31. Lopšelio-darželio darbuotojų etikos kodekso projektas svarstomas viešai, siekiant, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.
- 32. Lopšelio-darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti kodekso nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu.
- 33. Lopšelio-darželio darbuotojai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų yra kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.
- 35. Šio kodekso vykdymo priežiūrą atlieka Lopšelio-darželio Etikos komisija.
- 36. Kodeksas, priimtas kaip Lopšelio-darželio pedagogų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.
- 37. Kodekso pažeidimas laikomas Lopšelio-darželio darbo tvarkos taisyklių pažeidimu.
- 38. Su šio Kodekso nuostatomis supažindinami visi Lopšelio-darželio darbuotojai pasirašytinai.
- 39. Priimtas Kodeksas skelbiamas viešai Lopšelio-darželio internetiniame puslapyje.
